

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.0500.13.2026.2.DT
4254219.17317210.14091605
Warszawa, 20-03-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posłanki Anny Gembickiej i Posła Jarosława Sachajki (K10INT15501).

Temat: w sprawie stopnia wodnego Siarzewo i map waloryzacji przyrodniczej.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT15501 Posłanki Anny Gembickiej i Posła Jarosława Sachajki przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

Ad. 1 Czy Ministerstwu znana jest treść skargi złożonej przez Wody Polskie do WSA w Warszawie na decyzję GDOŚ odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań dla stopnia wodnego w Siarzewie?

Ad. 2 Czy Ministerstwo posiada kopię tej skargi? Jeśli tak – proszę o jej udostępnienie.

Decyzją z 23 grudnia 2024 r., znak: DOOŚ-WDŚI.420.53.2022.PCh.72, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dalej: „GDOŚ”) uchylił w całości decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z 29 grudnia 2017 r., znak: WOO.4233.3.2016.KŚ.29 i odmówił określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia pn.: „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka”. Na podstawie art. 50 oraz art. 52 § 1 i 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634 z późn. zm.) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wniosło skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Zgodnie z art. 53 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skarga do sądu administracyjnego wnoszona jest za pośrednictwem organu, którego decyzja jest przedmiotem skargi. Oznacza to, że skarżący kierując skargę do WSA, składa ją w pierwszej kolejności do organu, który wydał decyzję, a organ ten następnie przekazuje skargę wraz z aktami sprawy do właściwego sądu.

W świetle powyższego, informuję, że MKiŚ nie jest w posiadaniu kopii skargi.

Ad. 3 Proszę o udostępnienie pełnej korespondencji urzędowej prowadzonej pomiędzy Ministerstwem a GDOŚ oraz Wodami Polskimi w sprawie procedury środowiskowej dotyczącej Siarzewa – w tym: stanowisk, opinii, notatek służbowych; korespondencji elektronicznej; dokumentów dotyczących odwołań i wcześniejszych rozstrzygnięć sądowych; informacji dotyczących wykonania wcześniejszych wyroków sądów administracyjnych.

Zgodnie z Regulaminem Sejmu, odpowiedź na interpelację powinna obejmować informacje niezbędne do ustosunkowania się do przedstawionego w niej stanu faktycznego oraz zadanych pytań, z zachowaniem zasad wynikających z właściwych przepisów prawa.

Jednocześnie, należy podkreślić, że udzielanie odpowiedzi na interpelacje nie polega na przekazywaniu całości materiałów źródłowych, lecz na przedstawieniu informacji niezbędnych do wyjaśnienia sprawy. Obowiązujące przepisy nie nakładają na organ obowiązku przekazywania pełnych zasobów korespondencji, dokumentacji wewnętrznej czy roboczej, zwłaszcza gdy materiały takie mają charakter:

- roboczy, pomocniczy lub nieistotny dla merytorycznej treści odpowiedzi;
- zawierający dane podlegające ochronie, które wymagałyby daleko idącej anonimizacji;
- rozproszony, wielowątkowy lub bardzo obszerny, co powodowałoby konieczność zaangażowania znaczących zasobów organizacyjnych.

Zgodnie z zasadami udostępniania dokumentów wynikającymi z przepisów dotyczących informacji publicznej oraz ograniczeń w udostępnianiu dokumentów (w tym związanych z ochroną danych osobowych i tajemnic ustawowo chronionych), organ udostępnia jedynie dokumenty niezbędne i istotne dla realizacji zapytania oraz mieszczące się w zakresie dopuszczalnym prawem. Nie ma obowiązku przekazywania pełnej dokumentacji, jeśli nie jest ona niezbędna do udzielenia merytorycznej odpowiedzi, a dokumenty o charakterze wewnętrznym, organizacyjnym lub nieistotnym dla sprawy nie podlegają udostępnieniu.

W analizowanym przypadku mowa o dokumentacji sprzed 8 lat, przekazywanej pomiędzy organami i komórkami organizacyjnymi, w urzędach obsługujących te organy, podlegających procedurom archiwizacji i kontroli sądowno-administracyjnej.

Udostępnienie pełnej korespondencji urzędowej, o którą wnioskujeją postowie wymagałoby:

- przeglądu i oceny każdej jednostki dokumentacyjnej pod kątem dopuszczalności jej udostępnienia na gruncie przepisów ochrony danych osobowych oraz tajemnic ustawowo chronionych,
- anonimizacji lub wyłączenia fragmentów,
- zaangażowania znacznych zasobów kadrowo-organizacyjnych, co w praktyce prowadziłoby do nieproporcjonalnego obciążenia organu.

Postowie w interpelacji wskazują, że biorąc pod uwagę skalę inwestycji oraz jej znaczenie dla bezpieczeństwa publicznego i energetycznego, sprawa wymaga pełnej przejrzystości oraz jasnej informacji ze strony resortu, uzasadniając tym wniosek udostępnienia pełnej korespondencji urzędowej.

W tym miejscu należy wskazać, że stosowną kontrolę sądowno-administracyjną prowadzi w tej chwili zgodnie z właściwością i kompetencjami właściwy wojewódzki sąd administracyjny, który przesądzi o legalności działań.

Reasumując, zebranie, przygotowanie i przekazanie całości korespondencji, o którą wnoszą postowie, należy uznać za niecelowe, gdyż wykraczałoby poza obowiązek określony w Regulaminie Sejmu oraz poza zakres informacji niezbędnych do merytorycznego ustosunkowania się do interpelacji.

Niemniej celem uczynienia zadość wnioskowi posłów przedstawiam opis przebiegu postępowania zakończonego wydaniem decyzji GDOŚ z 23 grudnia 2024 r.:

1. Postępowanie zostało wszczęte przed RDOŚ w Bydgoszczy na wniosek Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej z 28 grudnia 2016 r. (aktualnie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).
2. Decyzją z 29 grudnia 2017 r. RDOŚ w Bydgoszczy określił środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Decyzja ta została zaskarżona przez Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja, Towarzystwo Ochrony Przyrody, Fundację Greenmind, Towarzystwo na Rzecz Ziemi, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Towarzystwo Przyrodnicze Alauda, Klub Przyrodników, Fundację WWF Polska oraz Salar sp. z o.o.
3. Odwołania od decyzji RDOŚ w Bydgoszczy z 29 grudnia 2017 r. wpłynęły do GDOŚ 23 stycznia 2018 r. GDOŚ był organem prowadzącym postępowanie odwoławcze do grudnia 2018 r.
4. Pismem z 13 grudnia 2018 r. GDOŚ, powołując się na art. 25 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, dalej k.p.a., przekazał sprawę do załatwienia Ministrowi Środowiska (obecnie Ministrowi Klimatu i Środowiska, dalej „MKiŚ”).
5. Decyzją z 12 sierpnia 2021 r., znak: DIŚ-III.61.1.2021.16, MKiŚ uchylił decyzję RDOŚ w Bydgoszczy z 29 grudnia 2017 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.
6. Decyzja MKiŚ z 12 sierpnia 2021 r. została uchylona prawomocnym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 11 października 2021 r., sygn. akt: IV SA/Wa 1418/21, ze względu na brak podstaw do zastosowania przez organ normy wynikającej z treści art. 138 § 2 k.p.a.
7. Wnioski o wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji RDOŚ w Bydgoszczy z 29 grudnia 2017 r. złożyły: Fundacja WWF Polska 29 października 2021 r., Fundacja Greenmind 29 października 2021 r., Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków 4 listopada 2021 r. oraz Towarzystwo Przyrodnicze ALAUDA 17 listopada 2021 r.
8. Pismem z 25 marca 2022 r. oraz pismem z 22 czerwca 2022 r. MKiŚ zwrócił sprawę do GDOŚ wskazując, że nie wystąpiły przesłanki do wyłączenia GDOŚ od jej załatwienia.
9. GDOŚ postanowieniem z 20 września 2022 r., znak: DOOŚ-WDŚZOO.420.26.2022.PS.4, odmówił wstrzymania natychmiastowego wykonania decyzji RDOŚ w Bydgoszczy. WSA w Warszawie wyrokiem z 3 lipca 2023 r., sygn. akt: IV SA/Wa 2624/22, uchylił zaskarżone postanowienie GDOŚ z 20 września 2022 r.
10. Pismem z 15 lutego 2024 r. GDOŚ przekazał sprawę MKiŚ powołując się na wyroki WSA w Warszawie z 25 października 2022 r., sygn. akt IV SAB/Wa 280/22, w sprawie ze skargi Fundacji Greenmind na bezczynność MKiŚ oraz NSA z 24 października 2023 r., sygn. akt: III OSK 362/23, w sprawie ze skargi kasacyjnej MKiŚ od wyroku WSA w Warszawie z 25 października 2022 r.
11. Pismem z 24 marca 2024 r. GDOŚ zwrócił się do MKiŚ z prośbą o zwrot akt sprawy, przyjmując, że akta zostały przekazane MKiŚ niewłaściwie, bowiem w GDOŚ doszło do zmiany piastuna organu, w związku z czym ustała okoliczność wyłączenia GDOŚ od załatwienia sprawy.

12. Decyzją z 23 grudnia 2024 r. GDOŚ uchylił decyzję RDOŚ w Bydgoszczy z 29 grudnia 2017 r. w całości i odmówił określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia pn.: „Budowa stopnia wodnego na Wiśle poniżej Włocławka”.

13. Decyzja GDOŚ z 23 grudnia 2024 r. została zaskarżona przez PGW WP do WSA w Warszawie. Postępowanie sądowo-administracyjne nie zostało jeszcze zakończone.

Przeprowadzona przez GDOŚ weryfikacja złożonego z wnioskiem PGW Wody Polskie z 28 grudnia 2016 r. raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z uzupełnieniami wykazała, że nie spełnia on wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa, w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia.

Podstawą do uchylenia przez GDOŚ decyzji RDOŚ w Bydgoszczy z 29 grudnia 2017 r. oraz odmowy określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia są braki w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Braki te dotyczą m.in.:

1) wariantowania przedsięwzięcia – raport nie zawiera ustawowo wymaganej analizy wariantowej przedsięwzięcia, z uwzględnieniem opisu oddziaływania poszczególnych wariantów na środowisko. W oparciu o informacje w raporcie nie można wskazać, który wariant jest najkorzystniejszy dla środowiska i czy istnieją obiektywne przesłanki wyboru innego wariantu, niż wskazany do realizacji przez inwestora. Ponadto inwestor nie przeanalizował innych działań w zakresie możliwości osiągnięcia celu inwestycji środkami mniej dolegliwymi dla środowiska i nie udowodnił, że cel ten nie może być za ich pomocą osiągnięty;

2) opisu oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 i rezerwat przyrody Kulin oraz działań mających na celu minimalizację i kompensację negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia w tym zakresie – na podstawie informacji znajdujących się w raporcie nie można wykluczyć, że planowane przedsięwzięcie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000: Włocławska Dolina Wisły, Nieszawska Dolina Wisły i Dolina Dolnej Wisły, Dolny Dunajec, Dorzecze Górnego Sanu oraz Wisłoka z dopływami, a także rezerwat przyrody Kulin. W związku z tym – mając na uwadze zasadę przezorności – należy przyjąć, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na te obszary, co – zgodnie z art. 81 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.), dalej u.o.o.ś. – stanowi podstawę do odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia. Braki w raporcie uniemożliwiają ocenę, czy zachodzą odstępstwa, o których mowa w art. 34 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

3) opisu oddziaływania przedsięwzięcia na jednolite części wód, w tym wyznaczone dla nich cele środowiskowe, oraz działań mających na celu minimalizację i kompensację negatywnych oddziaływań przedsięwzięcia w tym zakresie – na podstawie informacji znajdujących się w raporcie nie można wykluczyć, że planowane przedsięwzięcie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na JCWP: Wisła od Zgłowiączki do Brdy, Wisła od Brdy do Wdy, Ośła, Gryska, Dopływ z Marszałkowa, Zgłowiączka od jez. Głuszyńskiego do ujścia,

Zuzanka oraz JCWPd: PLGW200045, PLGW200046, PLGW200047, PLGW200048. W związku z tym – mając na uwadze zasadę przezorności – należy przyjąć, że przedsięwzięcie może wpłynąć negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód, co – zgodnie z art. 81 ust. 3 u.o.o.ś. – stanowi podstawę do odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia. Braki w raporcie uniemożliwiają ocenę, czy zachodzą odstępstwa, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 ustawy – Prawo wodne.

PGW Wody Polskie było wzywane przez organ drugiej instancji do uzupełnienia raportu w powyższym zakresie (pisma: Ministra Środowiska z 13 marca 2019 r. oraz GDOŚ z 24 kwietnia 2023 r.).

Ad. 1 (cz. II pytań) Czy w ocenie Ministerstwa istnienie ogólnopolskiej, spójnej, cyfrowej mapy waloryzacji przyrodniczej – obejmującej jednolite dane referencyjne o siedliskach, gatunkach i korytarzach ekologicznych – mogłoby: zwiększyć przejrzystość procedur OOS, ograniczyć spory dowodowe, usprawnić analizę wariantową inwestycji, skrócić czas postępowań administracyjnych?

Ogólnopolska mapa waloryzacji przyrodniczej niewątpliwie stanowiłaby pomoc w pracach nad sporządzaniem dokumentacji i jej analizowaniem przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy przy tym zauważyć, że aby taka mapa spełniała swoją funkcję, musiałaby być stale aktualizowana. Podkreślenia wymaga, że zarówno stworzenie takiego narzędzia, jak i jego utrzymanie oraz aktualizacja, wymagałyby bardzo dużych nakładów finansowych i organizacyjnych. Dodatkowo wyjaśnić należy, że zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności przepisami u.o.o.ś., w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko może wystąpić sytuacja powodująca wymóg przedłożenia wyników inwentaryzacji przyrodniczej przez podmiot planujący realizację przedsięwzięcia. Inwentaryzacja przyrodnicza stanowi dokument o wysokiej szczegółowości danych o stanie zasobów przyrody w odniesieniu do konkretnego procedowanego przedsięwzięcia. Należy również zauważyć, że inwentaryzacja przyrodnicza (o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2a u.o.o.ś.) sporządzana winna być zgodnie z aktualnym, a nie jedynie historycznym stanem wiedzy. Ze względu na konieczność podejmowania skrajnie indywidualnego podejścia organu administracji publicznej do konkretnego postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, należy opierać się na możliwie wyczerpującym materiale dowodowym, czego nie gwarantowałoby posłużenie się jedynie wspomnianą mapą waloryzacji przyrodniczej.

Ad. 2 Czy obecnie w Polsce istnieje ogólnokrajowa, kompletna mapa waloryzacji przyrodniczej? Jeśli tak – gdzie jest dostępna, kto nią administruje i jaki ma status prawny?

Nie istnieje taka mapa. Dane dotyczące walorów przyrodniczych Polski są zbierane przez różne podmioty i w różnym zakresie, a ich udostępnienie także jest realizowane w różny sposób i w różnym formacie. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska prowadzi Bank Danych o Zasobach Przyrodniczych (BDZP), w ramach którego gromadzone są dane o wybranych siedliskach przyrodniczych oraz gatunkach roślin i zwierząt, w szczególności objętych ochroną w ramach sieci obszarów Natura 2000 oraz rezerwach przyrody, pochodzące przede wszystkim z badań zlecanych przez regionalne dyrekcje ochrony

środowiska. Dane gromadzone są w jednolitym standardzie i udostępnianie publicznie w formie zgeneralizowanej poprzez Geoserwis GDOŚ oraz w trybie udostępniania informacji o środowisku. Dane nie mają charakteru wiążącego w sensie prawnym, natomiast powinny być traktowane jako dane naukowe i wykorzystywane także w toku postępowań administracyjnych, w tym postępowań w zakresie ocen oddziaływania na środowisko.

Ad. 3 Jeżeli taka mapa nie istnieje w pełnym zakresie, czy są realizowane projekty mające na celu stworzenie ogólnopolskich cyfrowych map waloryzacji przyrodniczej?

Ad. 4 Jeśli takie projekty są realizowane, proszę o podanie: nazwy projektu, daty rozpoczęcia, podmiotu realizującego, źródła finansowania i budżetu, celów szczegółowych i wskaźników realizacji, planowanego terminu zakończenia, informacji, czy mapa będzie miała charakter wiążący czy wyłącznie informacyjny w procedurach OOS.

Ad. 5 Czy Ministerstwo planuje wprowadzenie zmian legislacyjnych, które nadałyby takim mapom formalny status narzędzia referencyjnego w postępowaniach środowiskowych?

Obecnie nie są realizowane projekty mające na celu stworzenie ogólnopolskich cyfrowych map waloryzacji przyrodniczej.

W ramach prac nad wdrożeniem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law) w projekcie Krajowego Planu Odbudowy Zasobów Przyrodniczych przewidziano działanie polegające na ogólnokrajowej inwentaryzacji zasobów przyrodniczych, niemniej z uwagi na skalę i koszt takiego działania jego realizacja będzie możliwa jedynie w przypadku zapewnienia odpowiednich zasobów finansowych i organizacyjnych.

W zakresie korytarzy ekologicznych w styczniu 2025 r. PGL Lasy Państwowe zleciło Instytutowi Badania Ssaków PAN realizację usługi badawczej pn. „Identyfikacja i mapowanie łączności ekologicznej w Polsce”. Projekt ten jest obecnie w trakcie realizacji, a z wyżej wymienionymi podmiotami współpracuje również Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Wyniki będą wykorzystywane m.in. w postępowaniach dotyczących ocen oddziaływania na środowisko oraz przy aktualizacji map wrażliwości przyrody, opracowywanych przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2026 r. poz. 68).

Dodatkowo Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we współpracy z innymi podmiotami (m.in. z Instytutem Badania Ssaków PAN oraz Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, działającym w strukturach PGL Lasy Państwowe) wystąpiła o środki unijne z Programu LIFE na projekt „Łączenie dzikiej przyrody Polski dla zrównoważonej przyszłości”, którego celem będzie m.in. kontynuacja prac zleconych w 2025 r. przez PGL Lasy Państwowe i rozszerzenie ich na poziom lokalny, obejmując walidację, dostarczenie danych o wyższej rozdzielczości, identyfikację kluczowych miejsc migracji oraz zaprojektowanie lokalnych wariantów korytarzy ważnych w skali mikro. Należy jednak zwrócić uwagę, że Program LIFE jest programem konkursowym, wobec czego nie można mieć pewności czy projekt ten uzyska dofinansowanie i tym samym będzie realizowany.

W Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska planowane są także zmiany dotyczące funkcjonowania systemu ocen oddziaływania na środowisko, w ramach których przewidziane jest opracowanie bazy danych, umożliwiającej prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie OOS, w tym umożliwiającej gromadzenie i udostępnianie danych przyrodniczych gromadzonych na potrzeby opracowywania raportów o oddziaływaniu na środowisko. Dane te będą gromadzone w standardzie spójnym ze standardem danych w Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych. Zgodnie z założeniami rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (nr projektu w wykazie prac Rady Ministrów: UD224), planuje się utworzenie ogólnokrajowego systemu teleinformatycznego służącego do elektronicznego procedowania postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz m.in. gromadzenia dokumentacji wytworzonej w ramach prowadzonych postępowań, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji technicznej w postaci kart informacyjnych przedsięwzięcia oraz raportów oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Założeniem leżącym u podstaw proponowanych zmian legislacyjnych jest utworzenie repozytorium informacji o przedsięwzięciach mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Informacje te mogą przyczynić się do wsparcia systemu ocen oddziaływania na środowisko, w szczególności wpłynąć na jakości przedkładanej dokumentacji technicznej w przyszłych postępowań poprzez korzystanie z gromadzonych dokumentów w zasobach planowanego systemu teleinformatycznego. Projekt UD224 podlegał uzgodnieniom międzyresortowym i konsultacjom publicznym. A obecnie trwa analiza zebranych uwag.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM